

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2511/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.381/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Lipták Anna ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára hivatkozással alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a Szegedi Törvényszék 102.K.701.024/2024/24. számú ítélete és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.381/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a rendelkezésre álló iratok alapján – az alábbiakban összegezhető.
- [3] 2.1. Az indítványozó egy [...]i ingatlan hátsó telekrészi albetétének kizárólagos tulajdonosa. Az indítványozó 2020. december 4. napján szerezte meg az albetét kizárólagos tulajdonjogát, amelyen egy négy helyiségből álló, hullámpala és cserépfedésű, eltérő gerincmagasságú szükségglakás állt fedett terasszal. Az indítványozó 2021. évben a tető fedését, tetőszerkezetét, födémét teljesen, a felmenő falakat változó magasságig visszabontotta, az épület gépészeti és épületvillamossági szerelvényeit, illetve az aljzatot elbontotta. A bontási munkákat követően falazási munkát végzett, új koszorút, fagerendás födémét, tetőszerkezetet, aljzatot, gépészeti és villamossági szerelvényeket épített, valamint fűtésrendszert alakított ki. Az építési tevékenység eredményeképpen egy öt helyiségből álló lakóépület jött létre téglafalazattal, fagerendás födémrel, hagyományos, cserépfedéses tetőszerkezettel.

- [4] 2.2. A [...] Vármegyei Kormányhivatal 2023. október 20. és 2023. december 18. között hatósági ellenőrzést folytatott az indítványozó tulajdonában álló albetéten végzett építéssel kapcsolatban és 2023. december 22. napján építésrendészeti eljárást indított. A [...] Vármegyei Kormányhivatal a 2024. január 4. napján kelt végzésével az indítványozót fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására hívta fel. Határozatában rögzítette, hogy az indítványozó által elvégzett építési tevékenység, melynek eredményként egy új lakóépület épült, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 48. § (2) bekezdés *b*) pont *ba*) alpontja alapján, bejelentés hiányában jogszerűtlen, és egyidejűleg az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 88. §-ában, 91. §-ában és 105. § (2) és (4) bekezdéseiben foglalt feltételeknek való meg nem felelés miatt, szakszerűtlen is. Az épület kialakítása során nem tartották meg sem a telepítési távolságot, sem az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerinti tűztávolságot. A telek nem felel meg Gyula Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gyula Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 40/2021. (XII. 16.) önkormányzati rendelete beépítettség, zöldfelületi fedettség vonatkozó előírásainak sem. Ugyanakkor a szabálytalanságok az építmény részbeni átalakításával és részbeni bontásával, illetve burkolt felületek visszabontásával megszüntethetőek, az építmény szabályossá tehető, a fennmaradás feltételei megvalósíthatóak, a szabályszerű kialakítás műszakilag megoldható.
- [5] Az indítványozó fennmaradási engedély iránti kérelmet nem nyújtott be, a szabálytalanságokat nem szüntette meg, ezért a [...] Vármegyei Kormányhivatal a 2024. július 30. napján kelt határozatával elrendelte a lakóépület bontását.
- [6] 2.3. Az indítványozó a fennmaradási engedély benyújtására felhívó végzés és a bontást elrendelő határozat ellen keresettel élt, melyben vitatta a hatóság intézkedési jogosultságára nyitva álló határidő megtartottságát, illetve az építési tevékenység jogi minősítését, ezáltal annak jogszerűtlenségét. A határidő megtartottságát illetően az ingatlan másik albetétjénél 2021. és 2022. évben tartott hatósági ellenőrzésekre hivatkozott, melyek az indítványozó albetéte tekintetében szabálytalanságot nem tártak fel. Építési tevékenységét nem bejelentés-köteles átalakításnak minősítette.
- [7] A Szegedi Törvényszék a keresetet mint alaptalant, elutasította. A törvényszék a hatósági határozat jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között, a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A bíróság a hatóság intézkedési kötelezettsége beálltára vonatkozó időpont, illetve az építésrendészeti eljárás megindítására rendelkezésre álló határidő megtartottsága

körében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hatóság tudomásszerzése és így az intézkedési határidő megtartottsága kétséget kizáróan megállapítható volt. A peres felek álláspont különbözősége eltérő jogértelmezésükből eredt. A bíróság abban a kérdésben, hogy az indítványozó által elvégzett építési tevékenység átalakításnak vagy új építésnek minősült-e, arra a következtetésre jutott, hogy az építési tevékenység eredményeként új épület kivitelezése történt. A lakóépület építése egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység, azonban az indítványozó elmulasztotta a bejelentést, így az újjáépítés jogszerűtlenül történt. A hatóság a helyszíni szemlén észlelte teljeskörűen az építkezés szabálytalan voltát. Az indítványozó azzal, hogy a korábbi épületet elbontotta, elvesztette a jogot annak fennmaradására, így az építményt az építésekor hatályos építési jogszabályoknak megfelelően kellett megítélni. Megállapította a bíróság, hogy a hatóság jogszerűen kötelezte az indítványozót a fennmaradási engedély benyújtására. Az indítványozó a fennmaradási engedély benyújtására irányuló felhívásnak határidőben nem tett eleget, fenntartva ezzel a jogellenes állapotot, ezért a hatóságnak a vonatkozó rendelkezések értelmében az építmény elbontását el kellett rendelnie.

- [8] 2.4. Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását – az indítványozó által megjelölt indokok vizsgálata után – megtagadta.
- [9] 3.1. A hiánypótlási felhívásra kiegészített indítvány szerint az indítványozónak a közigazgatási eljárásban az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való, a bírósági eljárásokban pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogai sérültek.
- [10] Az indítványozó értelmezésében a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjogának sérelmét okozta, hogy az eljáró közigazgatási hatóság szerinte nem teljeskörűen tisztázott tényállás alapján és úgy alkalmazott vele szemben szankciót (fennmaradási engedély benyújtására felhívást, majd lakóház bontásának elrendelését), hogy az építésrendészeti eljárás megindítására nyitva álló ún. szubjektív határidő többszörösen eltelt.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint a törvényszék sem tisztázta megfelelően a tényállást, így abból helytelen következtetésre jutott. A bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének sem, különösen az indítványozó által iratellenesnek ítélt megállapítások körében. A Kúria pedig a felülvizsgálati kérelem visszautasításával megfosztotta az indokolt felülvizsgálat lehetőségétől.

- [12] Az indítványozó a felhívott alkotmányos rendelkezésekkel kapcsolatban hivatkozott az Alkotmánybíróság több határozatára.
- [13] 3.2. Az indítványozó a 2026. március 16. napján az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában az Abtv. 61. § (1) bekezdése *b)* pontjára hivatkozással kérte a folyamatban lévő – 2026. május 31. napjáig felfüggesztett – végrehajtási eljárás felfüggesztését az Alkotmánybíróság eljárásának befejeződéséig.
- [14] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a) – f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [15] 4.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg:
- [16] Az indítványozó által 2025. június 6. napján kézhez vett kúriai végzés ellen 2025. augusztus 3. napján az elsőfokú bírósághoz elektronikus úton beérkezett alkotmányjogi panasz, valamint a 2025. november 3. napján átvett hiánypótlási felhívásra 2025. november 27. napján az Alkotmánybírósághoz érkezett kiegészített indítvány – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett
- [17] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [18] Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [19] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt.
- [20] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására és amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b)* az eljárás

megindításának indokait (az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes hatósági és bírósági eljárás követelményét sértik az ügyében hozott határozatok), c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket (a Szegedi Törvényszék 102.K.701.024/2024/24. számú ítélete és a Kúria Kfv.III.37.381/2025/2. számú végzése); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXIV. cikk (1) és a XXVIII. cikk (1) bekezdései]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.

- [21] 4.2. A Kúria a felülvizsgálatot megtagadta. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria olyan döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárást befejező egyéb döntés, ezért alkotmányjogi panasszal támadható. A jelen ügyben tehát a Kúria végzésével szemben helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének {lásd: 3480/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [22] 4.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.
- [23] Az indítványozó álláspontja szerint ügyében a hatóság és a bíróságok az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdéseiben foglalt tisztességes eljárás követelményét sértették meg azzal, hogy iratellenesen, nem tisztázott tényállás alapján, kellően nem indokolt döntéseket hoztak. Az Alkotmánybíróság szerint az alkotmányjogi panasz valójában a támadott döntések felülbírálatára irányul, az indítványozó azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak tartja az ügyében hozott döntéseket, vagyis vitatja a hatóság és a bíróságok jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát.
- [24] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott jogsérelmek orvoslásának eszköze. A rendes bíróságok által

elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adnak alapot alkotmányjogi panaszra {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [25] A tényállás megállapítása, az annak alapjául szolgáló bizonyítékok értékelése, mérlegelése a rendes bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és annak megítélésére, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelnek, az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3365/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [8]}. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint azt sem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd: 3137/2017. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [10]}. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {lásd: 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [27] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a bíróságok a kérelmek keretei között jártak el, részletesen megindokolva döntésüket. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel idézi azon korábbi megállapítását, hogy a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként részletesen megindokolt, jogi érvekkel alátámasztott bírósági döntést sérelmesnek tartja, nem alkotmányossági kérdés. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {lásd: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [28] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben a fentieket összegezve azt, hogy az indítványozó az egyébként részletesen megindokolt bírói döntéseket megalapozatlannak, jogellenesnek és sérelmesnek tartja, az indítványban megjelölt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tekintetében a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének megalapozására nem találta elegendőnek, és úgy ítélte meg, hogy a beadványban foglaltak nem vetnek fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, amely az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatát indokolná.

[29] 5. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételeinek. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. április 28.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró